

Hartskwesties [en een beetje geluk]

Hallo allemaal,

We zijn net terug van een vakantie in de Rode Zee (13- 20 mei) met onze groep, Scubadolfin, en we zouden graag iets dat tijdens de trip gebeurde met jullie willen delen.

We zijn vroeg in de ochtend van 13 mei vertrokken. Om 05:00 uur waren we al bij de Airtaly desk op Rome Fiumicino airport klaar om onze bagage in te checken. Onze bestemming was Sharm el-Sheikh. Hoewel het bij het aanbreken van de dag was, waren we allemaal heel erg wakker, vol enthousiasme en blijdschap daar sommigen van onze groep nog nooit de schoonheid van de Rode Zee hadden gezien.

Er waren 22 mensen in onze groep - van een student tot een kantoorbediende, een apotheker tot een arts, allemaal met een gemeenschappelijk ding: passie voor het duiken. Er waren ook een paar pas gebrevetteerde duikers: Giuseppe Vairo met zijn zoon Davide, respectievelijk Open Water en Junior duiker, samen met Giuseppes vrouw en hun andere, jongere zoon. Alles bij elkaar een mooie, gevarieerde groep, geleid door onze mascotte, Nicolette, slechts 13 maanden oud! Nadat we de luchthavenprocedures doorlopen hadden, begonnen we aan het instappen, ieder van ons stapte in via de voor- of achtertrap van het vliegtuig.

Giuseppe Casalanguida en Elisabetta Piscioti stappen het vliegtuig in via de vooringang en gaan naar hun gereserveerde zitplaatsen, 12A en 12B. Nadat ze hun bagage in het bagagerek hadden geplaatst, keken ze rond om te zien waar de rest van de groep zat, toen plotseling een jonge man van ongeveer 35 of 40 jaar, bewusteloos op de grond viel, precies in het gangpad naar Elisabeth en tegen haar aan viel.

Iemand roept: "Oh lieve hemel, hij is flauw gevallen!" Bij het vallen komt de man met zijn hoofd onder de stoel van Elisabetta terecht die zich omdraait om naar hem te kijken; zijn ogen zijn glazig, zijn handen en vingers verstijfd en verkrampd en hij begon te hijgen. Omdat er maar weinig ruimte is en de man in een lastige positie ligt, verplaatsen Giuseppe C. en Elisabetta hem met de waardevolle hulp van een andere passagier, naar het midden van het gangpad, leggen hem op zijn rug en begonnen te reanimeren.

In onze groep zit een arts (Giuseppe V.) en Giuseppe C. roept hem er direct bij. Onze nieuwe open water duiker/arts vraagt de vrouw van het slachtoffer of haar echtgenoot epilepsie of een andere kwaal heeft; daarop antwoordt de vrouw: "Nee, hij is gezond!"

Na de eerste beoordeling laat Giuseppe V. Elisabetta en Giuseppe C. weten dat het slachtoffer geen hartslag heeft, legt de patiënt tussen twee stoelen en begint direct met reanimeren terwijl Giuseppe C. naar de captain roept dat hij direct een ambulance moet bellen.

Ongeveer 30 tot 40 secondes zijn voorbij gegaan van het moment dat de man bewusteloos raakt tot de start van de reanimatie en het verzoek om een ambulance.

Giuseppe V. knie;t nu tussen de stoelen rechts van de gewonde man en gaat door met de hartmassage, afgewisseld door Elisabetta die link van de man zit.

Vanwege het gebrek aan ruimte kan Giuseppe C. niet bij het hoofd van de man komen om hem te beademen; tegelijkertijd vraagt hij het cabinepersoneel om de mensen die in de buurt zitten weg te halen net als de vrouw van de man die hun kind van ongeveer 3 of 4 jaar vasthoudt en die maar steeds roept: "Papa, papa..."

Ondanks zijn lengte van meer dan 2 meter, moet Giuseppe C over de stoelen klimmen om de stewards om een beademingsballon (ook BVM of Ambuballon genoemd) te vragen om te pogen te beademen. Ze weten zelfs niet wat het is.

Dus vraagt Giuseppe C. om een zuurstoffles met de juiste maskers. Een stewardess antwoordt dat ze een zuurstoffles hebben. Er komt een vrouw bij die vertelt dat ze verpleegkundige is en die bij het hoofd van de man gaat zitten. Tegelijkertijd kijkt Giuseppe C. in de eerste hulpkoffer van het vliegtuig op zoek naar de maskers, maar hij vindt er niet een. De piloot brengt de zuurstoffles...

Als ze de fles met de de decompressiemaskers ziet, roept Elisabetta: "Wat is dat?!" Giuseppe C. vraagt de captain de zuurstofkraan ze ver mogelijk open te zetten,, maar de piloot zegt dat hij al op maximum staat: "4 liter per minuut." Op een gegeven ogenblik roept Giuseppe V. uit: "Ik ben moe!" en Elisabetta reageert met: : Ik neem het over!"

Elisabetta heeft al vele jaren op de reanimatiepop van onze vereniging geoefend; nu is de tijd gekomen om alles wat DAN haar geleerd heeft in praktijk te brengen. Ze plaatst haar handen, "volgens het boekje" en begint met de compressies: eerste wat langzaam , maar dan komt ze direct in het juiste ritme en telt: "en een, en twee, en drie...", als we een krakend geluid horen. Oeps! "Sorry Salvatore (de naam van de man), ik ben bang dat ik een van je ribben heb gebroken!"

Ongelukkig genoeg laat Salvatore alleen maar een gehijg horen en, zoals we uit het boek geleerd hebben, is dat soort gehijg geen teken van ademhaling, dus moet er door gegaan worden met de massage. Na een tijdje wordt Elisabetta ook moe en neemt Giuseppe C. het over, en doet om de beurt met Giuseppe V. in het toedienen van massage...

Er gaan vijftientwintig minuten voorbij en Salvatore wil niet bij ons terug komen; hij blijft bewusteloos. Op dat punt arriveert de ambulance. Een ambulance verpleegkundige maakt de defibrillator klaar. Terwijl hij doorgaat met het geven van compressies vraagt Giuseppe C. of ze een geschikt masker hebben voor het toedienen van zuurstof.

Eindelijk komt er een beademingsballon te voorschijn, die de verpleegkundige, reikend aan Giuseppe C. geeft die nog steeds vast zit tussen twee stoelen rechts van Salvatore. Giuseppe C. wijst erop dat het masker ontbreekt....

Giuseppe C. gaat naar de stoel en zet het masker op het gezicht van Salvatore, terwijl hij de verpleegkundige erop wijst dat het gescheurd is en dat ze het stevig met twee handen moet vasthouden om er zeker van te zijn dat het goed aansluit op de mond en neus van de gewonde man, zo dat er zo veel mogelijk zuurstof in zijn longen komt.

Giuseppe V. en de ambulancier geven om de beurt hartmassage. Elisabetta schuift op zodat de defibrillator in de kleine ruimte past: er is alleen maar plaats onder een stoel. Met de hulp van de verpleegkundige in het gangpad gebruikt Giuseppe C de beademingsballon vanuit de plek waar hij zit.

Dan komt eindelijk het moment waar we allemaal op wachten ... de defibrillator is klaar en de analyse begint; de opgenomen stem zegt: "Raak de patiënt niet aan, analyse, raak de patiënt niet aan, analyse!"

"We zorgen ervoor dat niemand de man aanraakt terwijl de defibrillator doorgaat: "analyse, raak de patiënt niet aan."

Dan wordt er gezegd: "Los; laat iedereen loslaten."Nog een paar seconden en de defibrillator zegt: "Dien schok toe!"

"De ambulanceverpleegkundige is ver van de defibrillator en kan er niet bij komen om op de rode knop te drukken; op dit punt roept Giuseppe C: "Ik dien de schok toe, ik kan erbij, hij staat vlak bij me!" en de verpleegkundige zegt: "Ja, ga je gang." En herhaalt: "Iedereen los? Allemaal los!" De eerste schok wordt toegediend! De defibrillator zegt direct: "Ga door met reanimatie."Op dit punt begint de ambulanceverpleegkundige, die de plaats van Giuseppe C. heeft ingenomen, met de massage terwijl Giuseppe C. en de verpleegkundige beademen mbv de beademingsballon, en om de beurt met de hulpverleners de reanimatie verzorgen.

"Kom op Salvatore, kom terug bij ons!" roept iemand.

The defibrillator resumes its instructions, and we hear the voice tell us again, "Move away from the patient, analysis underway." and again "Analysis underway." A few more seconds of silence go by, then, "Administer shock." De defibrillator gaat door met zijn instructies en we horen de stem die ons vertelt: "Raak de patiënt niet aan, analyse," en opnieuw "Analyse." Er gaan nog een paar secondes van stilte voorbij, dan "Dien schok toe," Elisabetta drukt op de knop voor een tweede toedieningronde.

De tweede schok wordt gegeven en de defibrillator zegt: "Ga door met reanimeren." Nog een paar minuten met reanimatie en dan ziet Giuseppe C. uit zijn ooghoek dat de monitor die de hartslag van de man laat zien een regelmatig ritme toont en hij roept: "Het is er! Dien geen schok meer toe, dien geen schok meer toe," waarmee hij bedoelt dat het hart weer is gaan slaan.

Daar is hij weer! De man kijkt om zich heen en iemand roept: "Bravo Salvatore! Bravo!" Hij is terug! Bravo Salvatore De verpleegkundige geeft hem op advies van Dr. Giuseppe V een adrenaline injectie. De reactie van de patiënt is vrijwel onmiddellijk, hij wil zelfs rechtop gaan zitten en roep: "Het gaat goed met me, het gaat goed!"

Nu zijn we er zeker van ... hij leeft. God zij dank! Hij lijkt alsof er maar een paar minuten voorbij zijn, maar in feite zijn we daar gedurende meer dan 35 minuten aan het reanimeren geweest voordat de defibrillator arriveerde.

Salvatore heeft, hoe zullen we het zeggen ... geluk gehad. Hij leeft omdat wij de hele tijd onder onbeschrijfelijke omstandigheden doorgegaan zijn met de reanimatie en omdat er een defibrillator aankwam! En wat als dit incident gebeurd was als het vliegtuig al in de lucht was geweest...?! Het enige wat we aan boord hadden kunnen doen was het geven van hartmassage!

De hele Scubadolphiengroep is getraind in BLS, in het toedienen van zuurstof en in het gebruik van een defibrillator; natuurlijk zouden we het om de beurt hebben gedaan ... maar zou Salvatore het gehaald hebben met alleen maar reanimatie?

Het personeel en de passagiers aan boord waren ervan overtuigd dat wij artsen waren; je zou hun verbaasde gezichten gezien moeten hebben toen ze hoorden dat wij alleen maar mensen waren met een opleiding en DAN Europe eerste hulp instructeurs.

We hebben niet de bedoeling belerend te zijn; we wilden er alleen maar op wijzen dat kennis en training het verschil kunnen uitmaken tussen leven en dood van iemand. Beschikken over de juiste apparatuur kan zeker helpen in een situatie, maar de persoon die hulp verleent moet ook weten hoe hij het moet gebruiken.

In het vliegtuig konden we geen apparatuur gebruiken want er was geen apparatuur. Dat is iets om over na te denken...

Salvatore zelfs met alle tegenslagen die er waren, was 13 mei zeer zeker jouw geluksdag.

Met de beste wensen,

Giuseppe V, Giuseppe C, Elisabetta en het Scubadolphin team

Het DAN Training commentaar

Mijn complimenten aan de hulpverleners die uitstekend werk hebben verricht onder moeilijke omstandigheden!

Het is altijd geweldig om te zien dat er een leven gered is dankzij de directe actie van mensen die allerlei verschillende DAN cursussen hebben gevolgd.

Dit laat maar weer eens zien **dat het niet altijd mogelijk is levensreddend te handelen onder ideale omstandigheden.**

Desalniettemin waren de redders dank zij hun training en juiste reacties, in staat om een slachtoffer van een plotselinge hartaanval te reanimeren.

Laten we niet vergeten dat een **plotselinge hartstilstand overal en op ieder moment kan optreden**; meestal is het een geval van aritmie (ventrikel fibrillatie - VF). Reanimatie houdt de weefsels voorzien van zuurstof, maar zal slechts zelden het hart weer laten slaan; daarentegen vergroot het gebruik van een AED (semiautomatische defibrillator) beduidend de kans dat het hart weer gaat slaan; daarbij wordt het VF weer tot een normaal ritme teruggebracht, zoals we in dit geval hebben gezien. Betreffende de gebroken rib tijdens de reanimatie: dat is niet ongebruikelijk; het is iets dat gebeurt zelfs als er door professionals wordt gereanimeerd.

Wat hier gebeurd is, onderstreept het **belang van goede en voortdurende training**. Het is niet voldoende om in het verleden een BLS of BLSD cursus gevolgd te hebben: het certificaat moet geldig (up to date) gehouden worden.

Dat is de enige manier waarop een hulpverlener zich voorbereid voelt tot handelen, zelfs in moeilijke situaties.

Ongelukkigerwijze moeten we vaststellen dat vanwege het ontbreken van goede apparatuur aan boord (in dit geval een AED) dit verhaal wel eens heel anders af had kunnen lopen. Bovendien zou, als het vliegtuig al onderweg was geweest, de kans dat het slachtoffer van een hartaanval dat overleefd zou hebben, heel gering geweest zijn.

De zuurstofsystemen die meestal aan boord van vliegtuigen zijn, zijn niet bedoeld voor het toedienen van zuurstof aan een niet-ademend persoon. Een reanimatiemasker (met of zonder zuurstofvoorziening) is een bekend instrument voor duikers, maar niet voor het algemene publiek en zit zelden in de gewone eerste hulpkoffers.

De [DAN BLS](#) (en [DAN Oxygen Provider](#)) cursussen leren je hoe je een reanimatiemasker (type **Pocketmasker) moet gebruiken**, maar er bestaan maar een paar andere cursussen die het gebruik van deze maskers leren als onderdeel van de BLS cursus.

Als je een reanimatiemasker aansluit op zuurstof kun je een concentratie van 50% bereiken.

Een beademingsballon daarentegen geeft je de mogelijkheid de zuurstofconcentratie te verhogen tot

97-100%; zelfs als hij niet op zuurstof aangesloten is, is de concentratie nog steeds hoger (21%) dan wat gegeven wordt bij mond-op-mond of mond-op-masker beademingen (16-17%). Om te leren een beademingsballon te gebruiken is het nodig dat je speciale training volgt, zoals gegeven in de DAN Advanced Oxygen Provider cursus. Ambulances en ambulancebemanningen zijn toegerust met een beademingsballon (hoewel in deze situatie het masker in slechte staat verkeerde) en dat vergroot de overlevingskans en vermindert hersenschade.

Guy Thomas

Director of Training and Operations

DAN Europe Foundation